

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8Csp/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200798
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8220200798.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobcu: H. G., F. XX.XX.XXXX, T. XXX XX T. XX, právne zastúpený advokátom: Mgr. Matúš Macko, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátkou: JUDR. Katarína Hegedúšová, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalovanému nepriznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) 07.05.2020 sa žalobca domáhal voči žalovanému vydania mu bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v sume 772,- Eur, ktorú sumu mal žalobca bezdôvodne zaplatiť žalovanému, keďže úverová zmluva č. 800500729, ktorú žalobca uzatvoril so žalovaným 16.07.2010 (ďalej len „úverová zmluva“), je podľa žalobcu bezúročná a bezpoplatková, pretože neobsahuje všetky zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu podľa žalobcu mal žalovaný nárok iba na vrátenie mu, na základe označenej úverovej zmluvy žalobcovi poskytnutej sumy istiny úveru vo výške 800,- Eur a nie aj na vrátenie iných poplatkov a úrokov s tým, že napriek tomu žalobca zaplatil žalovanému až sumu 1 572,- Eur. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému aj priznania mu úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 772,- Eur počnúc od prvého dňa po doručení žaloby žalovanému do zaplatenia. Napokon žalobca v žalobe uviedol, že nemá k dispozícii úverovú zmluvu zo 16.07.2010, pretože túto stratil a na jeho písomnú žiadosť adresovanú žalovanému o vydanie jej rovnopisu, žalovaný nereagoval z ktorého dôvodu žalobca navrhol, aby túto úverovú zmluvu za účelom preskúmania a posúdenia jej zákonných náležitostí a prijateľnosti zmluvných dojednaní, aby ju od žalovaného vyžiadal okresný súd s tým, že údaje uvádzané v žalobe žalobca zistil iba z internetovej stránky žalovaného. V súvislosti s nárokom na vydanie žalobcovi bezdôvodného obohatenia, tento v žalobe tiež uviedol, že o skutočnosti, že žalovaný sa na jeho úkor mohol bezdôvodne obohatiť sa žalobca dozvedel od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 10.01.2019. K žalobe boli pripojené: nedatovaná a nepodpísaná listina označená ako žiadosť žalobcu adresovaná žalovanému o vydanie mu úverových zmlúv, medzi inými aj sporom dotknutej úverovej zmluvy č. 800500729 zo 16.07.2010; výpis z klientskej zóny žalovaného, týkajúci sa žalobcu a úverovej zmluvy č. 800500729; prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 25.01.2019.

2. Výzvou z 18.05.2020 okresný súd vyzval žalovaného okrem vyjadrenia sa k žalobe aj na predloženie mu úverovej zmluvy č. 800500729 zo 16.07.2010, na ktorú výzvu žalovaný reagoval podaním doručeným okresnému súdu 15.06.2020 v ktorom uviedol, že odmieta postavenie žalobcu ako spotrebiteľa, pretože

podľa úverovej zmluvy zo 16.07.2010 bol žalobcovi poskytnutý úver na účel podnikania, o ktorej skutočnosti žalobca osobitne podpísal aj vyhlásenie s tým, že úver mu bol poskytnutý ako fyzickej osobe - podnikateľovi, ktorý bol označený identifikačným číslom 44641651, takže pri uzatváraní úverovej zmluvy žalobca konal v rámci predmetu svojho podnikania a teda nie je spotrebiteľom a preto sa jedná o vzťah obchodnoprávny a nie spotrebiteľský, keďže ide o zmluvný záväzok medzi dvomi podnikateľskými subjektami. Žalovaný súčasne poukázal, že žalobca má stále aktívnu živnosť, pričom pre právnu kvalifikáciu daného vzťahu je podľa žalovaného podstatným, na aký účel bol úver žalobcovi poskytnutý, ktorý účel sám žalobca uviedol aj v úverovej zmluve a nie na aký účel žalobca poskytnuté peňažné prostriedky v skutočnosti použil s tým, že cit. „Zákonodarca v zákone o spotrebiteľských úveroch upravil špeciálne prípady, keď záujemca o úver ešte nie je podnikateľom, ani zamestnaný, avšak má záujem využiť úver na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Rovnaký právny názor zaujal napríklad Okresný súd v Trebišove v uznesení zo dňa 25.11.2010, sp. zn. 6Er/699/2009-113.“ S poukazom na judikatúru Európskeho súdneho dvora v oblasti spotrebiteľského práva (napr. C-464/01, vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG publikovaný o.i. v Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník I. § 1 až 459. Komentár. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 468 - 469) žalovaný tiež podotkol, že vzhľadom na vyhlásenia dlžníka pri uzatváraní zmluvy je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany, t.j. ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba tohto postavenia neskôr dovolávať. A contrario, ak by spotrebiteľ uviedol dodávateľa do omylu tvrdením, že je podnikateľom, hoci by ním nebol, bolo by potrebné takúto zmluvu charakterizovať ako obchod, a nie ako spotrebiteľský záväzok, pretože opäť je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, ktorá je všeobecným princípom zmluvného práva (Bundesgerichtshof, SRN, 22.12.2004, VIII ZR 91/04 publikovaný o.i. v Eliáš, K. a kol.: Občanský zákoník. Velký akademický komentář. 1. svazek. § 1 - 487. Praha, Linde 2008, s. 324; Selucká, M. Ochrana spotřebitele v soukromém právu. 1. vydání. Praha : C. H. Beck 2008, s. 54). Okrem toho žalovaný má za to, že v danom prípade nenastal ani jeden prípad bezdôvodného obohatenia, ktoré predpokladá Občiansky zákonník, pretože žalobca plnil na základe platne uzavretej úverovej zmluvy, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako právny dôvod na plnenie z tejto úverovej zmluvy nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Podľa žalovaného je nárok žalobcu aj premičaný, pričom žalovaný zdôraznil, že žalobca vzhľadom na okolnosti uzatvorenia úverovej zmluvy ad hoc nepreukázal, žeby žalovaný konal s úmyslom bezdôvodne sa na jeho úkor obohatiť, pričom, cit. „Žalovaný so žalobcom uzatvoril zmluvu o úvere v zmysle zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, pričom veriteľ sa zaviazal, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky a dlžník sa zaviazal, že poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vráti a zaplatí dohodnuté úroky. Žalovaný skutočne požadoval za poskytnutie peňažných prostriedkov odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, keďže je to činnosť, ktorou sa žalovaný v čase uzatvorenia zmlúv o úvere zaoberal a na ktorú mal oprávnenie, nakoľko žalovaný mal v predmete podnikania aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, čo medzi stranami sporu sporné nebolo. Táto skutočnosť, avšak, nedokazuje úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Žalovaný v čase uzatvorenia zmlúv o úvere nemohol mať vedomosť, ani predpokladať to, že o niekoľko rokov neskôr môže byť predmetná zmluva o úvere posúdená ako zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje podstatné náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.“

K vyjadreniu žalovaného neboli pripojené žiadne listinné dôkazy.

3. K vyjadreniu žalovaného, žalobca vo svojom stanovisku (replika) apeloval na súd, aby realizoval svoje oprávnenie podľa § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a aby teda súd opätovne vyzval žalovaného na predloženie úverovej zmluvy zo 16.07.2010, t.j. aby si žalovaný snil svoju edičnú povinnosť podľa § 189 CSP, na kompenzáciu informačného deficitu žalobcu, keďže podľa žalobcu je takýto postup vždy dôvodný v prípadoch keď sa veriteľ bezdôvodne obohatí na úkor spotrebiteľa, pričom žalobca tiež apeloval na súd, aby splnenie tejto povinnosti žalovaným sankcionoval uložením mu poriadkovej pokuty. Okrem toho žalobca prehlásil, že zmienený úver z úverovej zmluvy zo 16.07.2010 použil pre osobnú potrebu a nie pre účely podnikania s tým, že súdu by mali byť známe nekalé praktiky žalovaného, ktorý svojich obchodných zástupcov inštruoval tak, aby vyznačovali účel úveru na zamestnanie, povolanie, alebo podnikanie s cieľom, aby bolo spotrebiteľovi zamedzené právo domáhať sa spotrebiteľskej ochrany, ktorej priznania sa žalobca dovoláva, pričom v súvislosti s uvedenými praktikami žalovaného, žalobca argumentačne poukázal jednako na judikatúru súdov (napr. Ústavný súd ČR sp. zn. I. ÚS 1930/2011 z 10.01.2012; Krajský súd v Prešove sp. zn. 6Co/84/2011 z 26.05.2011), ako aj na rozhodnutie Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie, sp. zn. SK/0755/99/2012 a SK/0756/99/2012 z 27.05.2013, ktorými

boli uvedené praktiky žalovaného kvalifikované ako nekalé. Napokon žalobca uviedol, že jeho nárok na vydanie mu bezdôvodného obohatenia premlčaný nebol a to ani v subjektívnej premlčacej lehote, odvíjajúcej sa od nadobudnutia jeho vedomosti o tom, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, ktorú vedomosť žalobca nadobudol od združenia na ochranu spotrebiteľov s tým, že do tej doby bol v presvedčení, že žalovaný konal poctivo a že od žalobcu prijímal iba platby na ktoré mal oprávnenie a jednako tento nárok nebol premlčaný ani v objektívnej premlčacej lehote, ktorá má byť podľa žalobcu 10 ročná, pretože žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy konal úmyselne keď v nej neuviedol všetky zákonné náležitosti, ktoré mal žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov poznať, pričom v tomto smere pokiaľ ide o aplikáciu 10 ročnej premlčacej lehoty, žalobca poukázal na judikatúru Krajského súdu v Prešove z rokov v rozmedzí od 2014 do 2017.

K replike žalobcu boli pripojené: rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/84/2011; rozhodnutie Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie, sp. zn. SK/0755/99/2012 a SK/0756/99/2012 z 27.05.2013 a výzva Európskej komisie k porušeniu č. 2012/4165 z roku 2013.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení (duplika) k replike protistrany iba uviedol, že má za to, že sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom svojich dovtedajších podaní, na ktorých trvá v celom rozsahu a vzhľadom k tomu, že žalobca vo svojom vyjadrení uviedol opätovne tie isté skutočnosti, žalovaný považuje obsah svojich podaní za dostačujúci.

5. Na pojednávanie nariadené na 16.02.2022 sa nedostavili riadne a včas predvolaní žalovaný ani jeho právny zástupca a žalobca, ktorí svoju neúčasť neospravedlnili a ani nežiadali o jeho odročenie, preto okresný súd postupom podľa § 180 CSP vec pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, ako aj v neprítomnosti žalobcu, pričom na pojednávaní prítomný právny zástupca žalobcu v celom rozsahu zotrval na podanej žalobe, ako aj na svojich dovtedajších písomných vyjadreniach, opätovne uviedol, že žalobca nemá procesné prostriedky, aby úverovú zmluvu od žalovaného získal a žalovaný túto nepredložil ani na výzvu okresného súdu. Za podstatné považuje, že žalovaný nerozpovoľoval tvrdenia žalobcu o tom, že úverová zmluva neobsahuje povinné zákonné náležitosti, ktoré tvrdenie preto podľa § 151 CSP možno považovať za nerozpovoľné a preukázané. Žalobca preukázal výšku bezdôvodného obohatenia predloženými listinnými dôkazmi, má za to, že skôr žalovaný neunesol dôkazné bremeno, keďže nepredložil úverovú zmluvu a tým nepreukázal, že žalobca si naozaj bral úver ako podnikateľ. Argumentačne poukázal aj na iné obdobné konania vedené na okresnom súde pod sp. zn. 2Csp/4/2021 a sp. zn. 7Csp/4/2021, v ktorých bol status žalobcu posúdený ako spotrebiteľský. Zotrval aj na svojej argumentácii týkajúcej sa nepremlčania uplatneného žalobného nároku.

6. Okresný súd vykonal vo veci dokazovanie vyjadreniami sporových strán a nimi priloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav.

7. Z nedatovanej a žalobcom nepodpísanej listiny označenej ako „Žiadosť“ vyplýva, že ňou žalobca mal žiadať žalovaného o zaslanie mu kópii úverových zmlúv, medzi inými aj sporom dotknutej úverovej zmluvy č. 800500729 zo 16.07.2010 s odôvodnením, že žalobca sa sťahoval a zmluvy nikde založil a má k dispozícii iba splátkové kalendáre.

8. Podľa výpisu z klientskej zóny žalovaného, žalobcovi na základe úverovej zmluvy č. 800500729 zo 16.07.2010 bol poskytnutý úver v sume 800,- Eur, pričom splatených bolo 1 572,- Eur.

9. V prehlásení Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „OZ“) č. H 14/19 z 25.01.2019 je uvedené, že žalobca sa 10.01.2019 obrátil na OZ za účelom porady ohľadne úverov od žalovaného s tým, že mu bolo poradené, aby predložil úverové zmluvy a prehľady platieb, pričom aj napriek tomu, že žalobca tieto úverové zmluvy nepredložil, mu bolo od OZ oznámené, že žalovaný sa na úkor žalobcu obohatil, pretože úverové zmluvy pre absenciu zákonných náležitostí sú bezúročné a bezpoplatkové cit. „... čo aj konštatovali sudy vo svojich právoplatných rozhodnutiach...“, pričom OZ odkázalo žalobcu ohľadom právnych služieb na advokáta.

10. Podľa čl. 8 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) „Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.“

11. Podľa § 123 ods. 1 a 2 CSP „Podanie je úkon určený súdu.

Podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.“

12. Podľa § 127 ods. 1 CSP „Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.“

13. Podľa § 131 CSP „Žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva.“

14. Podľa § 132 ods. 1 až 3 CSP „V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.“

15. Podľa § 189 CSP „Súd môže uložiť tomu, kto má vec potrebnú na zistenie skutkového stavu, aby ju predložil.“

16. Podľa § 290 CSP „Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.“

17. Podľa prvej vety § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom ku dňu, kedy mal žalobca so žalovaným uzavrieť úverovú zmluvu (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“) „Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.“

18. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.“

19. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.“

20. Podľa § 1 ods. 1 písm. a), bodu 1. a ods. 2 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a to tak v jeho znení ku dňu kedy mal žalobca uzatvoriť so žalovaným úverovú zmluvu, ako aj v znení ku dňu piateho i šiesteho výročia uzavretia tejto úverovej zmluvy, ktoré znenie bolo identickým „Tento zákon upravuje rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva právnických osôb, ktoré majú sídlo na území Slovenskej republiky.

Osoby podľa odseku 1 písm. a) sa považujú za účtovnú jednotku.“

21. Podľa § 2 ods. 2 zákona o účtovníctve, a to tak v jeho znení ku dňu kedy mal žalobca uzatvoriť so žalovaným úverovú zmluvu, ako aj v znení ku dňu piateho i šiesteho výročia uzavretia tejto úverovej zmluvy, ktoré znenie bolo identickým „Predmetom účtovníctva je účtovanie skutočností o

- a) stave a pohybe majetku,
- b) stave a pohybe záväzkov,
- c) rozdiel majetku a záväzkov,
- d) výnosoch,

- e) nákladoch,
- f) príjmovch,
- g) výdavkoch,
- h) výsledku hospodárenia účtovnej jednotky, (ďalej len "účtovné prípady")."

22. Podľa § 35 ods. 1 zákona o účtovníctve, a to tak v jeho znení ku dňu kedy mal žalobca uzatvoriť so žalovaným úverovú zmluvu, ako aj v znení ku dňu piateho i šiesteho výročia uzavretia tejto úverovej zmluvy, ktoré znenie bolo identickým „Účtovná jednotka je povinná zabezpečiť ochranu účtovnej dokumentácie proti strate, odcudzeniu, zničeniu alebo poškodeniu. Účtovná jednotka je tiež povinná zabezpečiť ochranu použitých technických prostriedkov, nosičov informácií a programového vybavenia pred ich zneužitím, poškodením, zničením, neoprávnenými zásahmi do nich, neoprávneným prístupom k nim, stratou alebo odcudzením.“

23. Podľa § 35 ods. 2 zákona o účtovníctve, a to tak v jeho znení ku dňu kedy mal žalobca uzatvoriť so žalovaným úverovú zmluvu, ako aj v znení ku dňu piateho i šiesteho výročia uzavretia tejto úverovej zmluvy, ktoré znenie bolo identickým „Účtovná jednotka je povinná uchovávať účtovnú dokumentáciu počas doby ustanovenej v odseku 3. Na nakladanie s účtovnou dokumentáciou sa vzťahujú všeobecné predpisy o archívnictve.“

24. Podľa § 35 ods. 3 písm. b) zákona o účtovníctve a to tak v jeho znení ku dňu kedy mal žalobca uzatvoriť so žalovaným úverovú zmluvu, ako aj v znení ku dňu piateho i šiesteho výročia uzavretia tejto úverovej zmluvy, ktoré znenie bolo identickým „Účtovné záznamy sa uchovávajú takto: účtovné doklady, účtovné knihy, zoznamy účtovných kníh, zoznamy číselných znakov alebo iných symbolov a skratiek použitých v účtovníctve, odpisový plán, inventúrne súpisy, inventarizačné zápisy, účtový rozvrh počas piatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú.“

25. V danom prípade sa žalobca podanou žalobou domáha voči žalovanému ochrany svojich práv spotrebiteľa vyplývajúcich mu z úverovej zmluvy, ktorá mala byť medzi žalobcom a žalovaným uzavretá 16.07.2010, avšak predmetnú úverovú zmluvu žalobca okrem svojho tvrdenia o jej uzavretí, ktoré tvrdenie žalovaný síce nepoprel, ale túto žalobca fyzicky okresnému súdu nepredložil a k jej predloženiu navrhol zaviazat' žalovaného, za účelom následného súdneho prieskumu jej absentujúcich zákonných náležitostí v príčinnej súvislosti s ktorými by sa následne žalobca mohol domáhať voči žalovanému priznania mu bezdôvodného obohatenia.

26. Vzhľadom na uvedené, okresný súd v prvom rade podotýka, že v civilnom konaní majú strany sporu procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť nie len pravdivo opísať a tvrdiť pre vec rozhodujúce skutkové okolnosti, ale aj povinnosť predložiť dôkaz na preukázanie týchto nimi tvrdných skutočností. Pričom procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena a následnú stratu sporu, t.j. strana sporu, ktorá nepredložila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ňou tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vo veci vykonaných dôkazov. Inými slovami povedané, strana sporu je povinná v spore nie len tvrdiť, ale aj preukázať tvrdené (dôkazné bremeno), pričom ak ňou tvrdené skutočnosti strana sporu v konaní hodnoverne nepreukáže relevantnými dôkazmi a tieto tvrdenia nebudú preukázané ani iným skutočnosťami, znáša tým táto strana sporu riziko, že súd, ako na spore nezainteresovaný subjekt rozhodne len na podklade v spore preukázaných tvrdení.

27. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tvrdí (napr. Najvyšší súd SR sp. zn. 5 Obo 52/2010 z 24.06.2010).

28. Vzhľadom na uvedené, ak teda žalobca tvrdí, že medzi ním a žalovaným uzavretá úverová zmluva zo 16.07.2010 neobsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované v rozhodnom čase jej uzavretia zákonom o spotrebiteľských úveroch, resp., že táto úverová zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné dojednania poškodzujúce žalobcu ako spotrebiteľa, v ktorom dôsledku by mal mať žalobca následne nárok voči žalovanému na priznanie mu bezdôvodného obohatenia, je potrebné, ba nevyhnuté, aby žalobca túto úverovú zmluvu okresnému súdu aj predložil a tak aby mu umožnil výkon jeho ex offo povinnosti vykonať súdny prieskum tejto úverovej zmluvy na zistenie týchto žalobcom tvrdených „neduhov“ úverovej zmluvy, pretože okresný súd nemôže vo veci rozhodnúť iba na tom základe, žeby buď uveril iba jednostranným nepreukázaným tvrdeniam žalobcu alebo iba na základe všeobecných v iných konaniach, týkajúcich sa iných spotrebiteľov a iných úverových zmlúv žalovaného, uvádzaných globálnych záverov, bez preukázania ich relevantnosti ad hoc aj v danom konkrétnom prípade, resp. v danom konkrétnom záväzkovo-právnom vzťahu žalobcu a žalovaného, od ktorého si žalobca svoj nárok odvodzuje. V uvedenom smere tak toto konanie podľa okresného súdu trpí zo strany žalobcu dôkaznou núdzou, ktorú okresný súd nemôže bez zohľadnenia ďalších okolností veci (viď ďalej), prelomiť tým, žeby dôkazné bremeno sňal zo žalobcu a preniesol ho na žalovaného tým, žeby mu v zmysle žiadosti žalobcu uložil, aby žalovaný namiesto žalobcu predložil dotknutú úverovú zmluvu a tým, aby žalovaný absolútne nelogicky preukazoval skutočnosti, ktoré práve voči nemu tvrdí žalobca (t.j. žalovaný by konal sám proti sebe), ale hlavne a predovšetkým z dôvodu, že žalovaný si voči žalobcovi už splnil svoju zákonnú povinnosť podľa cit. § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a pri podpise úverovej zmluvy odovzdal, jej kópiu žalobcovi, pričom žalobca nepreukázal opak, ba dokonca túto skutočnosť žalobca potvrdil vo svojom liste, ktorým žiadal žalovaného o vydanie mu ďalšej jej kópie, t.j. potvrdil, že úverovú zmluvu mal a disponoval ňou, ale ju stratil, čo nemôže byť na ťarchu a na zodpovednosti žalovaného, že žalobca v tomto smere nekonal obozretne a dotknutou úverovou zmluvou svojou vinou už nedisponuje, pričom okresný súd nemôže ukladať žalovanému povinnosť nad rámec zákona, ktorý zákon mu (rozumej žalovanému) neukladá povinnosť vydať spotrebiteľovi kedykoľvek a koľkokrát kópiu uzavretej úverovej zmluvy.

29. V uvedených súvislostiach okresný súd upriamuje pozornosť na zásadu rímskeho práva „vigilantibus iura scripta sunt“, podľa ktorej právo patrí len bdelym, t.j. tým ktorí sú ostražití a v prvom rade sami dbajú o zachovávanie svojho práva, pričom žalobca v tomto prípade sa takto ostražito a obozretne pri ochrane svojich práv a záujmov nesprával, pretože práve takáto obozretnosť od neho vyžadovala istú aktivitu v podobe uchovania si úverovej zmluvy, ktorá mu bola žalovaným poskytnutá, aby ju mohol predložiť a domáhať sa jej prieskumu, pričom nedostatok aktivity žalobcu v tomto naznačenom smere nie je možné, podľa okresného súdu, nad rámec zákonných povinností zosobňovať voči žalovanému, ktorý je zároveň protistranou v spore iniciovanom žalobcom.

30. Na margo uvedeného okresný súd podotýka, že aj keď žalobca vo svojom liste (nedatovaný, žalobcom nepodpísaný a nepreukázané ani jeho doručenie žalovanému, ani jeho podanie na poštovú prepravu) uvádzal, že síce nedisponuje s úverovou zmluvou zo 16.07.2010, ale má k dispozícii len splátkové kalendáre, tak napokon v konaní ako dôkaz nepredložil ani len tie (napr. na posúdenie otázky premlčania vzhľadom na spôsob a dobu splatnosti úveru a pod.).

31. V súvislosti s argumentáciou žalobcu, že súd môže v prípade dôkaznej núdze strany sporu a o to viac ak ide o spotrebiteľa by súd mal, v zmysle cit. § 189 CSP vyžiadať predloženie sporom dotknutej úverovej zmluvy od žalovaného (dodávateľa) a to pod hrozbou uloženia mu poriadkovej pokuty, aby súd tak vykompenzoval informačný deficit (dôkaznej núdze) žalobcu (spotrebiteľa), okresný súd v prvom rade uvádza, že uloženie tejto povinnosti v zmysle cit. § 189 CSP nie je povinnosťou súdu, ale jeho oprávnením a to práve z toho dôvodu, ako to uviedol aj sám žalobca, aby toto ustanovenie súd aplikoval v prípadoch cit. „... keď je takýto postup odôvodnený...“, t.j. v každom jednotlivom prípade by mal súd zohľadňovať aj okolnosti a ich charakter, z dôvodu ktorých u strany sporu dôkazná núdza nastala a na ich základe súd vyhodnotí, či svoje oprávnenie dané mu cit. § 189 CSP aplikuje alebo nie. Podľa okresného súdu v danom prípade dôkazná núdza na strane žalobcu nastala v dôsledku subjektívnych okolností na strane žalobcu, ako dôsledok jeho vlastného pričinenia sa, keďže úverovú zmluvu sám žalobca stratil, t.j. ako už bolo uvedené, sám žalobca sa v tomto prípade nesprával zodpovedne a preto podľa okresného súdu, aplikácia ustanovenia o edičnej povinnosti voči žalovanému, ktorou povinnosťou by sa nezodpovednosť žalobcu premieňala na zodpovednosť žalovaného, v tomto prípade nie je odôvodnenou (preto jej nereflektovanie žalovaným, okresný súd ani nesankcionoval, čl. 22 spisu, pozn.). Okrem toho, podľa cit. § 189 CSP, predpokladom na to, aby niekto vec pre konanie dôležitú vydal (v rámci

jemu uloženej edičnej povinnosti) je, aby túto vec mal k dispozícii, resp. aby bol povinným ju mať k dispozícii, čo súvisí s už v tomto rozhodnutí skôr uvedeným, že súd nemôže ukladať nikomu (v danom prípade žalovanému) povinnosť nad rámec zákona a za jej nesplnenie ho ešte sankcionovať. V danom prípade, žalovaný ako nepochybne právnická osoba vykonávajúca, v rozhodnom čase uzavretia sporom dotknutej úverovej zmluvy, podnikateľskú činnosť, t.j. činnosť za účelom dosiahnutia zisku (t.j. rozdiel medzi výdavkami a príjmami), bola podľa cit. zákona o účtovníctve účtovnou jednotkou, ktorá mala zákonnú povinnosť uschovávať (archivovať) účtovné doklady, z ktorých jej výdavky a príjmy boli zrejme, po dobu piatich rokov od rozhodného okamihu ich vzniku, ktorá doba bola identickou nie len v čase uzavretia dotknutej úverovej zmluvy, ale aj päť i šesť rokov po jej uzavretí, a ktorá doba od uzavretia úverovej zmluvy zo 16.07.2010 už nepochybne uplynula, takže sankcionované uloženie uvedenej povinnosti žalovanému by ani nebolo možným a zákonným a ani nie spravodlivým.

32. Nad rámec uvedeného okresný súd tiež podotýka, že by bolo v rozpore so zásadou kontradiktórnosti konania a transparentnosti konania, aby vo veci rozhodol iba na základe iných všeobecných záverov a tvrdení v iných veciach týkajúcich sa žalovaného, bez preukázania ich relevantnosti aj v danom konkrétnom prípade. Taktiež na margo argumentácie žalobcu na pojednávaní, že súd by mal v danom prípade brať na zreteľ a rozhodnúť na tom základe, že žalovaný nerozporoval tvrdenie žalobcu uvedené v žalobe, že úverová zmluva zo 16.07.2010 nemá zákonné náležitosti, okresný súd uvádza, že uvedené tvrdenie žalobcu bolo len všeobecným tvrdením bez uvedenia konkrétnosti, t.j. bez uvedenia ktoré konkrétne zákonné náležitosti by mali v úverovej zmluve absentovať, takže v súlade so zásadou kontradiktórnosti konania, žalovaný ani nemal k čomu vecne uplatniť svoju procesnú obranu. Obdobe tak okresný súd nemohol prisvedčiť argumentácii žalobcu, že tým, že status žalobcu bol aj v iných konaniach vedených okresným súdom vyhodnotený ako spotrebiteľský, žeby automaticky tak tomu muselo byť aj v tomto prípade, pretože podľa okresného súdu jeden a ten istý subjekt majúci podnikateľské oprávnenie si môže zobrať úver raz ako súkromná osoba a inokedy ako podnikateľ, inými slovami povedané, to že žalobca si raz či dvakrát bral úver ako spotrebiteľ, t.j. nie za účelom podnikania, to ešte automaticky nemôže prejudikovať, že inokedy by si nemohol zobrať úver aj ako podnikateľ či opačne. No a napokon okresný súd neprisvedčil ani argumentu žalobcu, že žalovaný je tým, kto neunesol dôkazné bremeno a nie žalobca, pretože spor vyvolal svojou žalobou žalobca a teda predovšetkým on má aj dôkazné bremeno o ním tvrdných skutočnostiach a nie žalovaný, na ktorého sa toto dôkazné bremeno prenáša až následne v rámci procesnej obrany voči v prvom rade nie len tvrdným, ale aj preukázaným tvrdeniam žalobcu.

33. Z uvedených dôvodov, okresný súd žalobu žalobcu pre neunesenie dôkazného bremena ním tvrdeného zamietol, tak ako to je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia.

34. Vzhľadom na uvedené bolo bez právneho významu zaoberať sa stranami sporu vznesenými námietkami o statuse žalobcu ako (ne)spotrebiteľa alebo o premlčaní uplatneného nároku žalobcu, v súvislosti s argumentáciou ktorého k otázke premlčania, okresný súd len nad rámec podotýka, že vychádzajúc z princípu, že cieľom podnikateľa je dosiahnuť zisk, ktorý zisk v prípade podnikateľa podnikajúceho v oblasti poskytovania úverov je zhmotnený práve v sume úrokov a poplatkov z požičanej istiny, tak potom je nelogickým tvrdiť, žeby sa podnikateľ sám pripravil o zisk tým, žeby vedome (úmyselne konajúc voči svojej snahe zarobiť), neuviedol do úverovej zmluvy všetky zákonné náležitosti, riskujúc tým vedome, že v tom dôsledku príde o uvedený zisk. Práve naopak, najmä vzhľadom na princíp akéhokoľvek podnikania, ktorého prvoradým dôvodom a cieľom je logicky dosiahnutie zisku, je logickým záverom, že podnikateľ by sa o tento zisk pripravil iba ak nevedomky (vedomá alebo nevedomá nebanlivosť), určite však nie úmyselne.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.“

36. Podľa § 255 ods. 2 CSP „Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

37. Podľa § 257 CSP „Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“

38. Podľa § 262 ods. 1 CSP „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

39. Podľa § 262 ods. 2 CSP „O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

40. O trovách konania okresný súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP a to tak, že žalovanému, hoc v konaní plne úspešnému, nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože v danom prípade okresný súd v okolnostiach veci vzhliadol danosť okolností hodných osobitného zreteľa, keď prihliadol na to, že v postavení v konaní neúspešného žalobcu bol spotrebiteľ, ktorý má výrazne slabšie postavenie v porovnaní s na druhej strane stojacim dodávateľom (žalovaným), ktorú nerovnováhu ma v záujme ochrany slabšej strany v spore účinne vyvažovať práve súd a to na základe jemu daných zákonných oprávnení, pričom v tomto smere je ochrana tejto slabšej strane poskytovaná aj samotným zákonodarcom, keďže priamo zákonom oslobodzuje spotrebiteľa v postavení žalobcu od povinnosti platiť súdne poplatky. Okrem toho okresný súd prihliadol v tomto prípade na to, že žalobca (spotrebiteľ) sa domáhal ochrany svojich práv ako osoba práva neznalá (ktorú neznalosť nie je možné negovať tým, že žalobca bol v konaní zastúpený právnym zástupcom, ktorého cieľom ako každého podnikateľa, je tiež dosiahnutie zisku), pričom podľa okresného súdu nie je namieste, aby okresný súd „trestal“ spotrebiteľa za to, že sa pokúša domáhať ochrany svojich práv. Navyše v danom prípade, právna argumentácia právneho zástupcu v spore úspešného žalovaného, v súvislosti s právnym zastupovaním ktorým, žalovanému vznikli trovy, nebola vecne nápomocnou okresnému súdu v koncipovaní konečných záverov jeho rozhodnutia (PZ žalovaného sa nezúčastnil ani pojednávania).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.). Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.